

Universiteit
Leiden
The Netherlands

In memoriam Aart Hendriks

Lawson, R.A.

Citation

Lawson, R. A. (2025). In memoriam Aart Hendriks. *Nederlands Juristenblad*, 100(11), 827.
Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4273584>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4273584>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

In memoriam Aart Hendriks

Rick Lawson¹

Op 9 februari 2025 overleed Aart Hendriks. Een vertrouwde naam voor de lezers van het *Nederlands Juristenblad*: Aart was gedurende bijna een kwart eeuw vaste medewerker van het *NJB*. In die periode leverde hij tientallen bijdragen – eerst, van 2002 tot en met 2010, als medewerker ‘diversiteit en recht’; daarna als medewerker ‘gezondheidsrecht’.

Aart Hendriks studeerde Nederlands recht en politieke wetenschappen in Leiden. Na zijn afstuderen, in 1985, werkte hij gedurende korte periodes voor achtereenvolgens de Europese Commissie, een instituut in Latijns-Amerika en het Deense Instituut voor de Mensenrechten. Het bleek een voorproefje van zijn latere loopbaan: bewegelijk, veelzijdig, internationaal georiënteerd. Terug in Nederland vervulde hij diverse functies op het grensvlak van het gezondheidsrecht en de rechten van de mens. In 1993 trad er (iets) meer vastigheid op: hij werd docent/onderzoeker bij de sectie gezondheidsrecht van de Universiteit van Amsterdam, een functie die hij later combineerde met een aanstelling bij het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten (SIM) van de Universiteit Utrecht. Zijn talent werd snel opgemerkt: al in 1995 ontving hij de Goudsmit-prijs van de Vereniging voor Gezondheidsrecht.

In 2000 promoveerde Hendriks op het proefschrift *Gelijke toegang tot de arbeid voor gehandicapten. Een grondrechtelijke en rechtsvergelijkende analyse*. Promotores waren prof. Sjef Gevers en prof. Jenny Goldschmidt. In de jaren ervoor had Hendriks zijn pen al geslepen – en een scherpe pen had hij! – met artikelen over het gehandicaptenbeleid in onder andere *Regelmaat* en het *NJCM-Bulletin/Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten*. Het *NJCM-Bulletin* lag hem overigens na aan het hart: van 1999-2017 was hij lid van de redactie.

Intussen bleven de functies elkaar opvolgen, in binnen- en buiten-

land. Zo was Hendriks op enig moment lid van de Commissie gelijke behandeling, lid van de Commissie Nederlandse Gebarentaal, juridisch adviseur van het European Disability Forum (EDF), programmasecretaris bij ZorgOnderzoek Nederland (ZonMw), lid van het College van Advies van de Gehandicaptenraad, bestuurslid van het Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE), redacteur van de *European Journal of Health Law*, jurist bij de Artsenfederatie KNMG, voorzitter van de Vereniging voor Gezondheidsrecht, lid van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, en van de Klachtencommissie GGZ Amsterdam, lid van de Raad van Toezicht van het Erasmus MC, en rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Rotterdam.

Het viel allemaal nauwelijks bij te benen, en dat gold ook in andere opzichten: Aart was een fervent hardloper. Na zijn eerste marathon (Rotterdam, 1999) wist hij van geen ophouden. Als hij op reis ging, en dat was vaak, gingen de hardloopschoenen mee.

Intussen vond hij ook nog eens tijd om te publiceren. Wat heet: een overzicht van de Leidse faculteit komt op het adembenemende aantal van meer dan 1500 publicaties. Boeken, artikelen, annotaties, antwoorden op juridische vragen in medische publicaties, het ging maar door. Menig collega heeft de ervaring gehad dat die noot bij een arrest niet meer hoefde te worden afgemaakt: Aart was ‘m voor geweest; zijn noot was intussen al gepubliceerd. Daarbij beperkte deze alleskunner zich niet tot het gezondheidsrecht of zelfs maar tot de gangbare juridische tijdschriften: hij schreef ook in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* en *Medisch Contact*. Ogen-schijnlijk moeiteloos laveerde hij van strafrecht en sociaal recht naar mensenrechten, van bestuursrecht en Europees recht naar medische ethiek.

Intussen, in 2004, was Aart benoemd tot hoogleraar Gezondheidsrecht in Leiden. Een jaar later hield hij zijn oratie: *In beginsel. De*

gezondheidsrechtelijke beginselen uitgediept. Hij opende zijn lezing door eraan te herinneren dat zijn twee voorgangers het voortbestaan van de leerstoel bij het houden van hun oratie onmiddellijk ter discussie hadden gesteld: Jaap Rang door zijn oratie in een Utrechtse toga te houden, Bernhard Sluijters door te betogen dat het gezondheidsrecht als discipline feitelijk niet bestond. Je hoórt het hem zeggen, met twinkelende ogen.

Voor zijn talloze vrienden was Aart een trouwe, loyale en attente kameraad, die een schaterende lach kon afwisselen met goed luisteren. Hij bracht graag mensen én disciplines samen. Een sprekend voorbeeld is een publicatie die hij samen met o.a. zijn man, de huisarts Wouter de Ruijter, redigeerde: *Huisarts tussen individu en familie* (2012). Het boek bevatte 25 casus waarin morele dilemma's in de huisartspraktijk aan de orde kwamen. Op elke casus werd commentaar geleverd door een huisarts, een jurist en een ethicus.

Hendriks' laatste bijdragen aan het *NJB*, kritisch en strijdvaardig als altijd, gingen over het wetsvoorstel 'voltooid leven'.² Vol was zijn leven zeker, voltooid zeker niet. Aart is 63 jaar geworden. •

Auteur

1. Prof. mr. R.A. Lawson is hoogleraar Europees recht aan de Universiteit Leiden.

Noten

2. Zie A.C. Hendriks, 'Wet voltooid leven bedreigt bestaande euthanasiepraktijk', *NJB* 2024/1127 en 'Naschrift', *NJB* 2024/2325.